

Vadászati tárcza.

Mikép lehetne elősegíteni a vadak szaporodását?

Köztudomásu dolog, hogy a vadak megfogyatkozásának főokai, a ragadozó vadakon kívül, a teméntelenül elszaporodott falusi kutyák, no és az orvvadászok.

A törvény igyekezett ugyan e bajon segíteni, de én azt tartom, hogy az eredmény nem egészen kielégítő.

Többek közt azt mondja a törvény, hogy a nyájörző ebeket kölönczczel kell ellátni s még azt is megszabja hozzá, hogy a kölöncz milyen legyen! De én azt kérdem, látott-e még is valaki teljesen megfelelő kölönczczel ellátott kutyát?

Valjuk meg őszintén, az a törvényes kölöncz csak olyan szentelt víz forma. Pillantsa csak meg a kutya a vadat, kölöncz ide, kölöncz oda, úgy száguld utána, mintha semmi sem volna a nyakába akasztva. S ha kuvasz egyáltalában utolérheti a szegény üldözöttet, elfogja biz azt kölönczczel is.

Hanem tulajdonképen nem is akkor veszélyes a kutya a vadra, mikor már ez lábra kelt, hanem akkor, a mikor még testvérkéivel együtt a fészekben lapul meg. Ha ilyenkor akad rá a kutya, a család egész fiatal nemzedéke esik egyszerre áldozatul.

„A vadászati területen talált kóbor ebeket a vadászatra jogosított elpusztíthatja“, mondja a törvény. Lássuk azonban, hogy áll a dolog ezzel a joggal a praxisban?

Általános szokás, hogy a paraszt, tavaszi és nyári mezei munkájára menve, házörző kutyáját is magával viszi, — mint mondja — egerészni. A parasztra nézve haszon ez a kíséret, mert nem kell enni adni az ebnek, s ha megszólítják, miért hordja kutyáját magával? azt mondja, utána szökött, mert gazdájához van szokva az istenadta. Az egerésző kutya termé-

szetesen összekutat azután minden bokrot, zeget-zugot, s ha fiatal nyulcsaládra vagy fiatal fogoly fészekre akad, tudjuk mi az eredménye. A gazdája ennek is örül, mert ilyenkor más nap sem kell enni adni kutyájának.

De hát miért nem lövi le az ilyen kutyát a vadászatra jogosított? A legtöbbször azért, mert felgyújtják érte a házát, szénáját, szalmáját; megmérgezik kedves vadászebeit, szóval boszut állanak rajta busásan.

Aztán meg az ilyen eb nem is kóbor eb, mert a gazdájával volt, a kinek saját földjén egerészett, a mi bizonyára hasznos dolog. Bizony megtörténik, hogy még be is perlik a vadászterület tulajdonosát, bíró pedig könnyen akad, a ki megfizetteti a lelőt kutyát.

De hát nem volna ennek a kutyabajnak orvossága?

A b.-sebesi járási főszolgabíró ezelőtt pár évvel az egyik faluban, hol teméntelen sok kutya volt, elrendelte, hogy a községi rendőr (plajás) és egy kisbíró, írják össze a kutyákat, azt azonban, hogy miért történik ez, szépen elhallgatta s nem rosszul számított, mert a kisbírói ész azonnal kifundálta, hogy ezentul a kutyákért is adót kell fizetni.

Egy év múlva alig volt kutya a faluban, mert a legtöbben siettek elpusztítani kedves állatjaikat.

Később azonban, mikor látták, hogy csak még sem róják ki az adót, megint úgy elszaporodott a kutya, mint azelőtt.

Idegen embernek végig menni egy ilyen falun gyalogszerrel, nagy hősiességet és legalább is egy jó furkosbotot tételez fel a kézben.

Én gyakran lóháton megyek az erdőbe, hova utam egy falun vezet keresztül. Ilyenkor úgy körülvesznek a kutyák, hogy akárhányszor majdnem lemaradtam megriasztott lovamról. Most egy rugós lóra tettem szert, és nagy örömöm telik benne, mikor lovam egyik-másik merészebb csahost jól oldalba teremt.

Ez azonban természetesen nem segít a bajon, míg ellenben a kutyaösszeírás — mint a fentebbi példa igazolja — ideiglenesen legalább, jó orvosság, s még gyökeres orvosszerré is kinőhetné magát, ha a kisbíró természetes logikájával alkalmaztatnék, szóval, ha minden rangu és rendű kutyára adó vettetnék ki. Akkor az, a sok szegény ember kenyerét s mellékesen hasznos vadakat pusztító kutya, bizonyára megkevesbednék.

A vadorzókkal szemben is legjobb orvosság volna az összeírásnak egy másik neme.

A buttyini országos vásáron, különösen a februáriusin, már több ízben tapasztaltam, hogy bizonyos fajta vásáros parasztoktól, (mondjuk röviden vadorzóktól) rengeteg vadbőrt vásárolnak össze, a nyúl- és egyéb fajta bőrkereskedők. Jónak láttam figyelmeztetni erre a járási főszolgabíró, de sajnos, csak a vásár után tehettem s egyszersmind arra is felhívtam figyelmét, hogy ezen a bőrvásáron a legkönnyebben és legbiztosabban számba lehetne venni a vadorzókat, rájuk bizonyítva a kihágást, corpus a delicti-t képező vadbőrökkel. Kilátásunk van tehát, hogy a jövő országos vásáron külön lesznek csendőrök kirendelve, hogy az ilyen vadbőrárusokat ott a piacon összeszedjék.

De hogy az összeírás törvényesen történhessék, jó volna a vadbőrárulásra vonatkozólag azt az intézményt behozni, hogy csak a vadászat tulajdonosai által kiállított (esetleg a hatóság által is láttamozott) igazolvány mellett, melyen a bőr neme és száma is ki lenne tüntetve, legyen szabad vadbőrt eladni, s illetőleg csak az ilyen igazolvánnyal ellátottaktól vásárolni. Ezzel megcsappanna egy kicsit a vadorzók vadászati kedve, mert nem értékesithetvén a bőroket, tetemes haszontól esnének el. De még attól is félnének, hogy a bőrök után könnyebben rájönnének titokban üzött sportjukra.

A vadbőrök árát is mindenesetre emelné ez az intézkedés, mert nem lenne akkora a concurrentia.

Jelenleg a vadbőröket vidékünkön a következő árakon adják: 1 drb őzbőrt 30 krért, rókabőrt 1 frt 20—1 frt 50 krért, vadmacskabőrt 1 frt 80 krért, vidrabőrt 3 frtért, nyestbőrt 1 frtért és nyúl bőrt 20 krért.

Ajtay Sándor,

urad. erdész.

A fapiacsról.

Budapest, szeptember hó 22.

(B.) A faüzlet helyzete nehezebbé vált. Az elmúlt idők jó és kielégítő viszonyai a helyett, hogy jobbak által váltattak volna fel, ma már csak kedves emlékül szolgálnak s az előtérbe lépett nehéz fizetési és hitelviszonyok nem kevés gondot okoznak és pedig nem csak a kisebb, de a jelentékenyebb és nagyobb tőkével dolgozó kereskedőknek is. Az aratás gyenge eredménye nem engedi meg a gazdáknak a vásárlást s ezért a rendes hitelek lejáratí idején a közvetítő kisebb kereskedők fizetései is felette nehezen, vagy épen nem teljesíthetők. Egészen véve a belföldi faüzlet, kivéve azt a kisebb mértékű részt, mit a dunántuli vidék a komáromi piacról fedez, ugyyszólva teljes forgalom hiánynyal küzd.

A tölgyfa anyagok helyzete nem rossz, bár a valuta hanyatlása és a pénznek külföldön való nagyobb keresettsége, az é téren dolgozó külföldi kereskedőket az ezek által okozott árkülönbözettel nem kellemesen érinti.

A tűzifa értékesítési viszonyaira örvendetesnek kell ismerni a vas- és kőszénárúk jelentékeny emelkedését; s a vasáraknak az összes külföldi piacokon való emelkedése s a vasanyagnak sokkal nagyobb mértékben való szükséglete, mely a gyárat fokozottabb tevékenységre serkenti, az erdőbirtokosoknak egész jogosultan juttatja eszébe, hogy az árjavulással